

Esența și necesitatea demilitarizării Ministerului Afacerilor Interne

În contextul reformei Ministerului Afacerilor Interne, unul din obiectivele centrale îl constituie demilitarizarea instituției. Pentru garantarea realizării scopului general al reformei MAI, se impune necesitatea stabilirii obiectivului de demilitarizare a poliției prin acțiuni ce urmează să se axeze pe restructurarea subdiviziunilor MAI astfel, încât statutul de polițist să fie acordat doar categoriilor de angajați ce exercită funcții polițienești.

Necesitatea finalizării procesului de demilitarizare a poliției rezultă dintr-o serie de reglementări implementate deja în practica activității polițienești. Astfel, potrivit Concepției reformei militare, aprobate prin Hotărârea Parlamentului nr.1315-XV din 26 iulie 2002, Forțele Armate sunt compuse din Armata Națională, Trupele de Grăniceri și Trupele de Carabinieri. Drept urmare, poliția nu face parte din structurile militare, iar polițiștii nu au statut de militari, la fel ca și colaboratorii Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Departamentului instituțiilor penitenciare, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale.

Această prevedere este conținută și în alte acte legislative. Astfel, statutul militarilor în termen și al celor angajați prin contract cade sub incidența Legii nr.1245-XV din 18 iulie 2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei și Legii nr.162-XVI din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor care reglementează, printre altele, și acordarea gradelor militare.

Statutul juridic al polițiștilor este stabilit prin Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, precum și prin alte acte normative, iar acordarea gradelor speciale este reglementată de Hotărârea Parlamentului nr.637-XII din 10 iulie 1991 “Cu privire la gradele speciale pentru efectivul de trupă și corpul de comandă al organelor afacerilor interne”.

Altă diferență ce se desprinde din cadrul legal este faptul că, potrivit articolului 9 din Regulamentul disciplinei militare, aprobat prin Legea nr.52-XVI din 2 martie 2007, militarul execută necondiționat, întocmai și în termen ordinul (dispoziția) comandantului (șefului). În același timp, potrivit articolului 31 din Legea nr.416-XII din 18 decembrie 1990 cu privire la poliție, “la primirea unui ordin sau a unor indicații ale

șefului și ale persoanelor oficiale ce vin în contradicție cu legea, colaboratorul poliției este dator să se călăuzească de lege”.

Potrivit Regulamentului disciplinei militare menționat mai sus, în privința militarului, ca sancțiune disciplinară, poate fi aplicat, pe lângă alte sancțiuni disciplinare, și arestul.

În privința polițistului astfel de sancțiuni nu pot fi aplicate. Potrivit Codului de procedură penală, judecarea cauzelor penale privind infracțiunile săvârșite de militari este dată în competența judecătoriilor militare, iar a cauzelor privind infracțiunile săvârșite de polițiști – a judecătoriilor de drept comun. De asemenea, conform Legii cu privire la poliție, colaboratorii poliției au dreptul să se asocieze în sindicate, pentru apărarea drepturilor și intereselor lor, drept de care nu beneficiază militarii.

Procesul de demilitarizare a poliției urmează a fi realizat și prin implementarea unui sistem care să asigure diferențierea funcțiilor și atribuțiilor de polițist de celelalte categorii de funcții. În acest sens, atestarea și acordarea gradelor speciale de polițist se vor efectua doar pentru categoriile de funcționari care exercită activități polițienești.

Unul dintre obiectivele procesului de demilitarizare este delimitarea strictă în cadrul statelor de personal a funcțiilor care se bucură de statutul de polițist, cu facilitățile, dar și obligațiile și rigorile ce reies din acesta. Identificarea cadrului de funcții polițienești în cadrul MAI și, în special, în cadrul Departamentului poliție, se va solda cu reducerea numărului de polițiști, ceea ce va permite finanțarea și salarizarea adecvată a acestora.

Direcția informare și relații publice,
21 februarie 2011